

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Datum

14 december 2022

Ons kenmerk 4320201

bijlage

Internationale politiesamenwerking

Bijlage nummer

Horend bij

Tweede halfjaarbericht Politie 2022

Politiesamenwerking met en binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk

Zoals ik u eerder berichtte is begin dit jaar de verbinding tussen mijn departement en de Nederlandse politie inzake de samenwerking met de politiekorpsen in het Caribisch deel van het Koninkrijk verstevigd door een nieuw gezamenlijk beleidsteam Politiesamenwerking Caribisch Gebied in te richten. Het team heeft het afgelopen jaar samen met het College van Korpschefs uitvoering gegeven aan de strategische agenda inzake de voortzetting, borging en ontwikkeling van politiesamenwerking binnen het Koninkrijk, waarvoor financiële middelen beschikbaar zijn gesteld.

Op 24 augustus van dit jaar is het Beheer- en bestedingsplan 2022 door het College van Korpschefs vastgesteld in overleg met mijn ministerie en de Nederlandse politie. De vaste terugkerende thema's in het bestedingsplan zijn: informatiesamenwerking, opleidingen, leiderschap, kwaliteitsontwikkeling korpsen en ondersteuning van het College van Korpschefs.

Informatie-uitwisseling

De politiekorpsen van Aruba, Sint Maarten, Curaçao, Caribisch en Europees Nederland maken gerichter gebruik van elkaars kennis en expertise. Versterking van de samenwerking op het gebied van informatie leidt tot beter inzicht in de criminele relaties tussen de Cariben en Nederland. Dit biedt gezamenlijke mogelijkheden in het kader van *upstream* en *downstream disruption*.

In 2021 is het Plan doorontwikkeling Informatie Organisaties Caribisch deel van het Koninkrijk (hierna: DIOC) opgesteld in opdracht van het College van Korpschefs en de teamchef van het Recherche Samenwerkingsteam (hierna: RST). Dit plan heeft betrekking op de Landelijke Informatieorganisaties van de lokale politiekorpsen, de *intelligence centers* van de landen en het Interinsulair Informatie Coördinatiepunt dat gefaciliteerd wordt door het RST. Ik heb voor de periode van 2022 tot en met 2024, 2,5 miljoen euro aan incidentele middelen ter beschikking gesteld voor de concretisering van de implementatie van dit plan. Voor 2022 was het voor het project DIOC vanuit deze middelen 0,5 miljoen euro beschikbaar. Deze ontwikkeling zal niet alleen de informatie-uitwisseling in de Caribische landen van het Koninkrijk verbeteren, maar ook die met Nederland waardoor dit van invloed is op de ondermijningsaanpak in het gehele Koninkrijk.

De meldkamer

De afgelopen twee jaar is stevig geïnvesteerd in de vernieuwing van de meldkamer van Caribisch Nederland. Deze vernieuwing heeft over meerdere sporen plaatsgevonden. De werkprocessen en procedures voor de meldkamer zijn

¹ Kamerstukken II. 2021-2022, 29628 nr. 1098.

beschreven en er is energie gestoken in training en oefening door de medewerkers van de meldkamer. Daarmee zijn belangrijke stappen gezet in het kader van de verdere professionalisering van de meldkamer in Caribisch Nederland. Een andere belangrijke stap is de verbouwing van de meldkamer geweest. Deze is na een ingrijpende verbouwing recentelijk geopend waarmee Caribisch Nederland nu in het bezit is van moderne meldkamer die aan de eisen van deze tijd voldoet.

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Datum

14 december 2022

Ons kenmerk

Bilaterale politiesamenwerking

De Nederlandse politie werkt niet alleen samen met andere politiediensten via multilaterale samenwerkingsverbanden, zoals Europol en de Verenigde Naties, maar geeft internationale politiesamenwerking ook vorm via bilaterale betrekkingen. De keuze met welke landen intensievere samenwerking wordt aangegaan wordt mede gebaseerd op analyses van criminaliteitsfenomenen. Twee voorbeelden van landen waarmee en hoe die versterking van bilaterale samenwerking wordt vormgegeven zijn Suriname en Australië.

Politiesamenwerking met Suriname

Suriname is voor de Nederlandse politie een belangrijk land om mee samen te werken in de strijd tegen witwassen, verdovende middelen en illegale geldstromen die het Nederlands Koninkrijk bereiken. Daarnaast zijn er historische banden tussen de korpsen en is Suriname een belangrijke partner in de regionale samenwerking in het Caribisch gebied. Naar aanleiding van het werkbezoek van mijn departement en de politie in mei van dit jaar hebben Nederland en Suriname gezamenlijke speerpunten en actiepunten op het gebied van politiesamenwerking vastgesteld waarvan het merendeel de afgelopen maanden succesvol is uitgevoerd. Zo heeft de Nederlandse politie voor Korps Politie Suriname (KPS) o.a. trainingen verzorgd buurtmanagement, aebied van financieel rechercheren, recherchevaardigheden en is ook een intervisietraject gestart tussen leidinggevenden van beide korpsen. Mijn departement heeft samen met het Surinaamse ministerie van Justitie en Politie de behoeften en mogelijkheden verkend voor Nederlandse ondersteuning aan Suriname op gebied van wetgeving in of aanverwant aan het politiedomein. Momenteel wordt bekeken wat de vervolgstappen in dit traject zullen zijn.

Politiesamenwerking met Australië

Op 8 december jl. heeft de Korpschef van de politie, Henk van Essen, de Commissioner van de Australia Federal Police (hierna: AFP) in Nederland ontvangen. Nederland kent met dit gelijkgezinde land een goedlopende en in toenemende mate verregaande samenwerking. De AFP is van oudsher een partner waar de politie goed mee samenwerkt vanwege gedeelde denkbeelden over de aanpak en bestrijding van (zware) georganiseerde criminaliteit, met name op het gebied van synthetische drugs en hightech-crime. In 2014 is deze samenwerking bekrachtigd middels een memorandum of understanding over de bestrijding van grensoverschrijdende misdaad en ontwikkeling van politiesamenwerking. Het bezoek was een blijk van de commitment aan de reeds bestaande memorandum of understanding tussen beide korpsen.

Multilaterale politiesamenwerking

Interpol

In haartaak om wereldwijd politiediensten te ondersteunen beoogt de International Criminal Police Organization (hierna: Interpol) apolitiek en neutraal te zijn. Het is ook de aangesloten landen verboden om Interpol te gebruiken voor politieke, militaire religieuze of raciale doeleinden. Uit door Interpol gepubliceerde data blijkt dat jaarlijks honderden door landen ingevoerde signaleringen door Interpol worden

afgekeurd.² Het is daarom goed dat het Interpol Secretariaat Generaal er, tezamen met onder meer de onafhankelijke *Commission for the Control of Interpol Files* (CCF), op ingericht is om haar gegevensverwerkingsregels te handhaven.

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Samen met gelijkgestemde landen zet het kabinet zich in voor misbruikvrij houden van Interpol. Zo neemt Nederland deel aan de Interpolwerkgroepen die de regels en het toezicht daarop bespreken en waar nodig aanscherpen. Het kabinet zet Interpol ook aan tot het corrigeren en sanctioneren van leden die zich niet aan de regels houden. Zo heeft Nederland eerder opgeroepen tot het opleggen van corrigerende maatregelen aan de Russische Federatie. Nederland wil voorkomen dat Interpol politiseert. Daarom moet ook een reactie op misbruikende landen niet politiserend zijn en dus volgens de Interpolsystematiek technisch mogelijk zijn.

Datum

14 december 2022

Ons kenmerk

Tijdens de laatste Algemene Vergadering (AV; 18-22 oktober jl.) is een Oekraïense resolutie aangenomen waardoor onderzocht wordt of het Interpollidmaatschap van landen die misbruik maken van de Interpolsystemen geschorst of ontnomen kan worden. Zoals wel het geval bij vele andere internationale organisaties, is dit volgens de Interpolsystematiek thans niet mogelijk. Er werden ook door Rusland ingediende resoluties aangenomen, welke zien op het apolitiek houden van Interpol en de wijze waarop lidmaatschap geschorst of beëindigd kan worden. Gezien het complexe karakter van beide Resoluties is tijdens de AV besloten om de discussie voort te zetten in de *Working Group on Governance* met experts uit ca. 45 landen. Nederland is in deze werkgroep vertegenwoordigd. Op de volgende AV zal een voortgangsrapport worden gepresenteerd.

Tijdens de AV werden ook drie nieuwe leden van het Executive Committee gekozen. In EU-verband en met andere partners heeft het kabinet zich hard gemaakt voor de verkiezing van de deskundige Belgische kandidaat voor de functie van vicepresident voor Europa. Met zijn verkiezing op deze belangrijke nevenfunctie hebben de EU en zijn partners de komende drie jaar goede vertegenwoordiging in dit gezaghebbende Interpolorgaan. De overige twee zetels gingen naar kandidaten uit Egypte en Namibië, waarmee Nederland eveneens tevreden is.

MAOC-N

Het Maritime Analysis Centre Narcotics (hierna: MAOC-N) is een verdragsrechtelijke civiel-militaire samenwerking voor de bestrijding van de smokkel van verdovende middelen over zee en door de lucht. Dit zorgt voor onderschepping en van tonnen drugs op jaarbasis. Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Frankrijk, Spanje, Italië en Portugal zijn sinds de oprichting van het centrum in 2007 lid van MAOC-N. De directeur van MAOC-N is een van de Nederlandse politie afkomstige functionaris. Daarnaast heeft Nederland, net als de andere landen, een liaison officer geplaatst bij MAOC-N ten behoeve van de informatievoorziening vanuit en naar nationale politiediensten en ten behoeve van de coördinatie van operationele acties (onderscheppingen). België en Duitsland hebben begin oktober een formeel verzoek voor toetreding gedaan tot het MAOC-N in Lissabon. Nederland juicht de toetreding van België en Duitsland toe, want dit zal de gezamenlijke operationele slagkracht doen versterken.

Internationale plaatsingen

In het licht van de huidige internationale ontwikkelingen in relatie tot criminaliteitsbestrijding en de impact en uitdagingen die deze meebrengen voor de

² Zie Interpol, About Red Notices, https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/About-Red-Notices

³ Zie brief van de Ministers van Justitie en Veiligheid en voor Rechtsbescherming en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, Verslag van de formele JBZ-Raad van 3–4 maart 2022, 14 maart 2022, Kamerstuk 32 317, nr. 751.

politie is het van belang om de politie, en daarmee Nederland, internationaal goed te positioneren. Een belangrijk instrument dat de politie daarvoor kan inzetten is de plaatsing van politiemedewerkers, zowel in bilateraal als multilateraal verband. De politie geeft dit enerzijds vorm via de strategische plaatsing van functionarissen bij internationale (politie)organisaties. Dit biedt de politie de mogelijkheid om een beter beeld te krijgen van wat zich binnen deze organisaties afspeelt en invloed uit te oefenen op de totstandkoming van beleid en (operationele) inzet. De politie heeft momenteel een aantal functionarissen strategisch geplaatst bij organisaties, zoals MAOC-N, Europol en Interpol. In bijlage 5 treft u een overzicht aan van deze plaatsingen.

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Datum

14 december 2022

Ons kenmerk

Een ander belangrijk instrument dat de politie op het terrein van internationale politiesamenwerking tot haar beschikking heeft, is de plaatsing van verbindingsofficieren, ook wel liaison officers genoemd, bij andere landen en multilaterale organisaties. Deze liaison officers hebben een belangrijke in de informatievoorziening en het netwerkbeheer in het buitenland. Zo zijn in het kader van de bestrijding van ondermijnende criminaliteit en upstream disruption liaison officers geplaatst in Suriname en Brazilië en is een tweede liaison officer geplaatst in Colombia. In het verlengde van deze inspanningen vindt momenteel werving plaats van een haven liaison officer in Zuid-Amerika. Ook zijn er plannen om een liaison officer te plaatsen in Mexico.

De politie liaison officer in Oekraïne is, naar aanleiding van de Russische inval, teruggetrokken uit Kiev en reisde slechts sporadisch af naar Oekraïne, als de veiligheidssituatie dat toestond. De liaison officer in Moskou is vanwege de verslechterde relatie met Rusland teruggetrokken. In bijlage 5 treft u het (gecombineerde) internationale plaatsingsoverzicht van liaison officers van de Nederlandse politie, de Koninklijke Marechaussee en de Geïntegreerde politie van België aan.